vlnr Transitions 1, Transitions 6 en Transitions 11

Marianne van den Berg

Aan het woord

Het werk van beeldend kunstenaar Marianne van den Berg raakt. Haar sculpturen roepen emoties op die moeilijk in woorden uit te drukken zijn. “Door mijn werk kom ik steeds dichter bij mijzelf.”

Tekst | Margrit Verhoef Fotografie | Gerald van Drie

Marianne van den Berg studeerde aan de Design Academy in Eindhoven en de Willem de Kooning Academie in Rotterdam, waar ze koos voor derichting grafische vormgeving, reclame en fotografie. Ze had diverse banen buiten haar vakgebied, werkte als bureaumanager bij een kantoor voor stedenbouw, landschap en architectuur én bij een grafisch ontwerpbureau. Tien jaar geleden richtte zij zich volledig op de kunst.

→

‘Ik kan geraakt worden door een gezichtsuitdrukking, een bijzonder voorwerp of een prachtige zin in een tekst’

Tien jaar geleden koos je voor een andere richting in je leven en sindsdien houd je je geheel bezig met het maken van beelden. Ben je daarmee op je plek?

“Ja, ik denk het wel. Het is een heel proces geweest om te komen waar ik nu ben. Niet altijd makkelijk, maar ik doe nu waar mijn hart naar uitgaat.”

Vertel eens over dat proces…

“De richting grafische vormgeving die ik destijds heb gekozen op de Willem de Kooning Academie is misschien niet de juiste geweest. Ondanks dat ik nog steeds kan genieten van mooie vormgeving, ben ik erachter gekomen dat vrij en ruimtelijk werk mij beter ligt. Daar kan ik meer mijn gevoel in kwijt. Als ik terugkijk, kan ik zeggen dat mijn keuze destijds was gebaseerd op veiligheid. Ik vond dat ik iets moest gaan doen waar ik mijn geld mee kon verdienen.”

Je bent nu beeldend kunstenaar en maakt sculpturen van klei. Hoe ontstaat jouw werk?

“Heel intuïtief en vanuit een emotie. Ik kan geraakt worden door een gezichtsuitdrukking, een bijzonder voorwerp of een prachtige zin in een tekst. Dat blijft dan door mijn hoofd spoken en op een gegeven moment ontstaat er een overdracht tussen dat gevoel en mijn werk. Dan maak ik een kop of een figuur en weet ik: ja, dit is precies wat ik toen voelde. Het is heel mooi als je de emotie die je ooit ervaarde vertaald ziet in je beeld.”

Kun je daar een voorbeeld van geven?

“Ja, ik zag ooit ergens het woord ‘omwarmen’ staan. Dat vond ik zo’n mooi woord! Ik heb toen een homp klei op een steen gezet en daar kwamen twee figuren uit. De steen staat schuin, maar de figuren die erop staan, staan recht. Ze hebben hun armen om elkaar heen geslagen en lijken elkaar, doordat de steen eronder scheef staat, in evenwicht te houden. Dat beeld heb ik de titel ‘Omwarm me’ gegeven.

Lukt het altijd, om vanuit een emotie of intuïtief te werken?

“O nee, zeker niet. Ik merk dat ik vaak toch nog te vooropgezet te werk ga. Dan denk ik: het moet zo en zo ongeveer worden. Maar dan lukt het niet. Zo had ik eens een heel hoog beeld. Ik wilde er ook nog een hoofd op hebben, maar dat paste niet in de kleioven. Ik dacht: dat hoofd maak ik later wel. Maar dat werkte dus niet. Het lichaam, heel vrouwelijk met ronde vormen, paste helemaal niet bij het hoofd dat ik had gemaakt. Toen ben ik een ander hoofd gaan maken en daardoor heeft het beeld zo’n waanzinnige twist gekregen…”

→

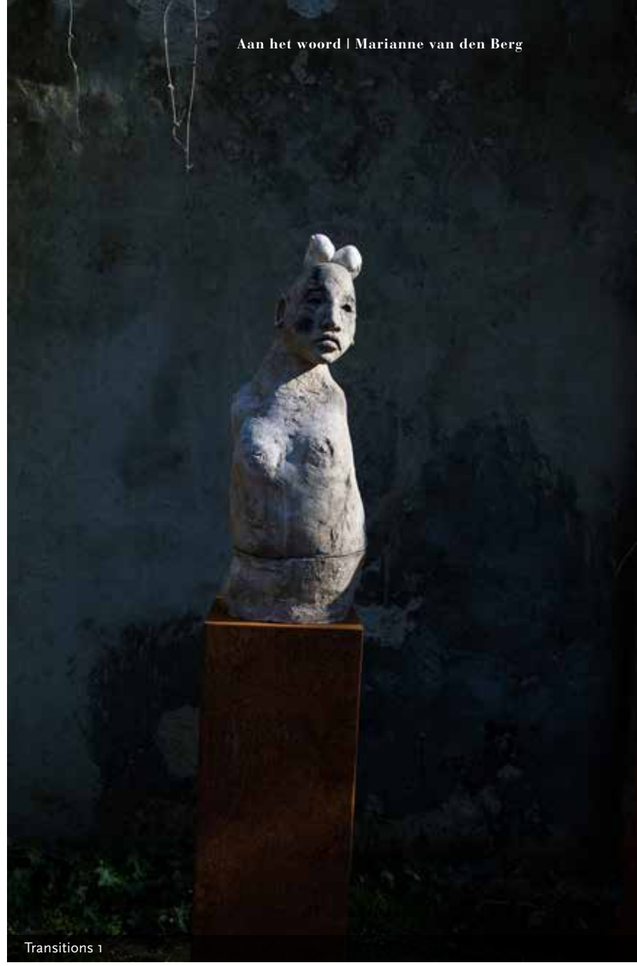

Transitions 1

Omwarm me

Transitions 11

Childhooddreams

‘Ik ben niet iemand die in beetjes doet, ik ga altijd voor de volle honderd procent’

Met een frisse blik

Touchy

Hoezo?

“Nou, het is een mannenhoofd geworden. En dat heb ik bovenop dat vrouwenlichaam geplaatst. Dat gebeurt dus niet bewust, maar opeens heb je dan een heel uniek en spannend beeld.”

Dat vereist wel een mate van overgave, dat je je vooropgezette idee loslaat en iets totaal anders gaat maken…

“Ja, je moet iets loslaten. Je moet een kanaal, of hoe je het ook wilt noemen, opengooien en dan ontstaan de mooiste, meest onverwachte creaties.”

Je geeft ook workshops. Zie je dat proces ook terug bij je cursisten?

“Zeker. Ik zie dat mijn cursisten met een plan naar de workshop komen. Zo van: dit ga ik vandaag maken! Maar dan is er de verrassing van de klei: het verandert onder je handen en leidt tot een resultaat wat je niet van tevoren had kunnen bedenken.”

Heel herkenbaar voor jou…

“Ja, en geruststellend, haha. Dat zij dat ook hebben.”

Wat brengen de beelden jou?

“Door mijn werk kom ik steeds dichter bij mezelf. Ik heb altijd hard gewerkt, maar toen ik mijn kinderen kreeg, wilde ik er ook volledig voor hen zijn. Ik ben niet iemand die in beetjes doet, ik ga altijd voor de volle honderd procent. Dat heb ik in mijn werk, maar ook met mijn kinderen. Als ik werk, werk ik met overgave. En als ik zorg, zorg ik met overgave. Dus toen mijn huidige man tien jaar geleden zei: ga doen waar je hart ligt, heeft hij mij een heel groot cadeau gegeven. En tegelijkertijd de moeilijkste opdracht ooit. Want ik was niet gewend om tijd voor mezelf op te eisen. Het voelde onwennig en in het begin was het ook echt een worsteling. Maar daarin ben ik gegroeid. Ik weet dat ik mijn tijd goed moet verdelen: de tijd die ik aan anderen besteed en de tijd voor mezelf. Dat vond ik altijd moeilijk, maar tegenwoordig lukt dat goed. Als ik aan het werk ben, wil ik niet gestoord worden, en dat spreek ik dan ook uit. Dan is het mijn moment.”

Liever met lef!

En dan vind je de weg naar jezelf…

“Ja, en hoe dichter ik bij mezelf kom, hoe puurder mijn werken worden. Misschien heb ik destijds de verkeerde richting gekozen op de academie, maar achteraf ben ik er blij om. Ik ben nu een autodidact op het gebied van klei en ik kan de puurheid, de emotie, de niet gekunstelde wijze waar ik heel erg voor sta, tot uiting laten komen in mijn werk. Dat was misschien niet gebeurd als ik voor de vrije richting had gekozen, want de academie stuurt. De docenten leren je een proces en vertellen je welke weg je moet volgen. Uit dat keurslijf heb ik me in ieder geval nooit hoeven ontworstelen. Ik heb mijn eigen weg gevonden.” ■

Atelier M-plooi, Marianne van den Berg
www.m-plooi.nl, info@m-plooi.nl